

ВІДГУК

доктора медичних наук, доцента, професора кафедри урології, нефрології та андрології імені А.Г. Подреза, Харківського національного медичного університету **Колупаєва Сергія Михайловича** на дисертаційну роботу Постола Ярослава Миколайовича на тему: «Комбінація ендоскопічних методів в лікуванні складних форм нефролітіазу», подану до офіційного захисту на здобуття наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» до разової спеціалізованої вченої ради, утвореної при Національному університеті охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

Науковий керівник: Сагалеви́ч Андрі́й Ігорови́ч, доктор медичних наук, професор, професор кафедри урології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

Актуальність теми дисертації

Сечокам'яна хвороба залишається серйозною проблемою сучасної урології, оскільки її частота невідмінно зростає, а перебіг часто супроводжується рецидивами та розвитком ускладнень, таких як обструкція сечових шляхів, пієлонефрит та в подальшому хронічною нирковою недостатністю. Близько 10–20% випадків нефролітіазу потребують хірургічного лікування, особливо при великих або множинних каменях, коли консервативні методи є неефективними.

Застосування малоінвазивних ендоскопічних методів, таких як міні-ПНЛ та гнучка нефролітотрипсія, значно покращило результати хірургічного лікування, проте окреме використання цих методик не завжди дозволяє повністю видалити камені за одне втручання. При лікуванні складних конкрементів існує ризик необхідності множинних доступів або повторних процедур, що збільшує навантаження на пацієнта та підвищує ризик ускладнень.

Впровадження комбінованих методів лікування, що поєднують перкутанну нефролітотрипсію з гнучкою нефролітотрипсією, дозволяє значно покращити результати хірургічних втручань. Такий підхід забезпечує максимальну

ефективність очищення нирки від конкрементів при мінімальному травматизмі, зменшує ризик кровотеч і пошкодження ниркової паренхіми.

Вдосконалення існуючих хірургічних методик, впровадження нових ендоскопічних технологій та розробка оптимальних тактик комбінованого лікування нефролітіазу є актуальним напрямом наукових досліджень, що спрямовані на покращення прогнозу та підвищення якості життя пацієнтів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Наукова робота виконана у відповідності з планом науково-дослідної роботи кафедри урології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика за темою «Розробка та удосконалення заходів підвищення ефективності малоінвазивного лікування хворих з каменями верхніх сечових шляхів» (номер державної реєстрації 0122U000466), термін 2021-2024р.

Наукова новизна дисертаційної роботи

У ході дослідження оцінено ефективність застосування комбінованих ендоскопічних підходів до хірургічного лікування складного нефролітіазу, включаючи поєднання монодоступної міні-ПНЛ з антеградною або ретроградною гнучкою нефролітотрипсією. Проведено порівняння цих методів із традиційною мультидоступною міні-ПНЛ для визначення найбільш ефективної та малоінвазивної стратегії. Виявлено ключові предиктори успішності комбінованих втручань та доведено їхню безпечність. Сформульовано чіткі показання для вибору найбільш відповідного ендоскопічного підходу залежно від анатомічних особливостей нирки, локалізації та розмірів каменів.

Практичне значення дисертаційної роботи

В результаті дослідження визначено ключові чинники, які сприяють вибору оптимальної тактики ендоскопічного лікування складних випадків нефролітіазу, що дозволяє підвищити ефективність та мінімізувати ризики хірургічних втручань. Отримані наукові дані мають значну практичну цінність для лікарів-урологів та можуть бути застосовані у повсякденній клінічній роботі.

Крім того, матеріали дослідження рекомендовані для використання у навчальному процесі закладів післядипломної медичної освіти з метою підготовки фахівців у сфері ендouroлогії.

Впровадження результатів дослідження вже реалізовано в урологічних відділеннях медичних установ м. Києва.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Дисертація представляє собою цілісне наукове дослідження, ключові положення якого базуються на значному обсязі статистично обробленого матеріалу, отриманого при ендоскопічному лікуванні 146 пацієнтів із важкими формами нефролітіазу. Усі етапи дослідження – від обстеження до хірургічного лікування – проведено згідно з поставленими цілями та завданнями. Для аналізу отриманих даних використано сучасні статистичні методи та спеціалізовані програми, що дозволило досягти високої достовірності результатів. Висновки, сформульовані в дисертації, є логічним підсумком дослідження, повністю відповідають його завданням та обґрунтовані на отриманих результатах.

Оцінка змісту оформлення та обсягу дисертації

Дисертаційна робота відповідає встановленим вимогам та викладена українською мовою. Основний текст містить 166 сторінок і охоплює вступ, огляд літературних джерел, розділ із методами дослідження, два розділи з отриманими результатами, їх узагальнення, висновки, практичні рекомендації та додатки. Дисертація містить 8 таблиць і 51 графічне зображення. До бібліографії включено 145 джерел, з яких 136 латиницею та 9 кирилицею.

У вступі обґрунтовується актуальність тематики дослідження, визначається його мета, окреслюються основні завдання, зазначається практична значущість роботи, а також подається інформація про публікації автора.

Перший розділ містить огляд наукової літератури з проблематики ендоскопічного лікування нефролітіазу, особливий акцент зроблено на комбінованих методах. У другому розділі описано досліджувану групу пацієнтів,

застосовані діагностичні методики, характеристику конкрементів та алгоритми статистичної обробки результатів.

У третьому розділі детально розглядається тактика виконання мультидоступної міні-ПНЛ, а також комбінованих ендоскопічних втручань (антеградної та ретроградної ЕКІРХ).

Четвертий розділ присвячено оцінці ефективності різних методів, їхній безпечності та аналізу технічних аспектів втручань. Проводилася оцінка операційного процесу за параметрами: тривалість втручання, швидкість видалення каменів, рівень SFR та необхідність повторних процедур. Показники безпечності включали рівень гемоглобіну, креатиніну, ступінь больового синдрому (ВАШ) та ускладнення за Clavien-Dindo.

Заключний розділ роботи присвячений підсумковому аналізу отриманих результатів, їх структурованому узагальненню та порівнянню. У ньому представлені остаточні висновки, що відображають основні досягнення дослідження.

Висновки повністю підтверджують результати дослідження, є статистично достовірними та відображають досягнення поставленої мети.

Повнота викладених матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті

За матеріалами дисертації опубліковано 4 статі, з них: 1 – стаття в науковому виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science, 3 – статті в наукових виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Апробація результатів дисертації

Основні положення та результати роботи були представлені та обговорені на наукових форумах, пленумах і науково-практичних конференціях: конгрес асоціації урологів України – «Тандем перкутанної літотрипсії та гнучкої пієлоскопії» (м. Київ, 17-19 червня 2021 р.); 38-й конгрес ЕАУ – «The modified

technique of totally tubeless percutaneous nephrolithotomy with a safety suture thread» (Milan, Italy, 10-13 березня 2023 р.); конгрес асоціації урологів України – «Поєднання однократної міні-ПНЛ з антеградною або ретроградною гнучкою нефроскопією в лікуванні нефролітіазу» (м. Київ, 15-17 червня 2023 р.); Галицькі урологічні читання – «Міні ПНЛ проти РІРХ» (м. Львів, 04-05 жовтня 2024 р.).

Зауваження щодо змісту та оформлення дисертаційної роботи

Принципових зауважень по суті викладеної роботи немає. Незначні недоліки у вигляді стилістичних та орфографічних помилок, перевантажених фраз, довгих речень, та розширена деталізація методик втручань не мають принципового значення і не знижують позитивного враження від роботи.

Запитання для дискусії

1. В яких випадках з метою післяопераційного дренивання нирки ви застосовували нефростомію, а в яких стентування нирки?
2. На який день після операції ви видаляли нефростомічний дренаж та які методи профілактики підтікання сечі з перкутанного каналу ви застосовували?

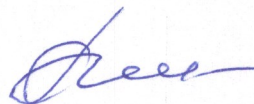
ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Постола Ярослава Миколайовича на тему: «Комбінація ендоскопічних методів в лікуванні складних форм нефролітіазу», котра подана на здобуття наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність 14.01.06 «Урологія»), присвячена актуальній проблемі, є закінченим науковим дослідженням, містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення підвищення ефективності та безпечності ендоскопічного лікування пацієнтів зі складними формами нефролітіазу.

Представлена дисертація за своєю актуальністю, обсягом дослідження, ґрунтовністю наукових положень, науковою новизною, практичним значенням та висновкам відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора

філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 №44 та Наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Постол Ярослав Миколайович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Офіційний опонент,
професор кафедри урології,
нефрології та андрології імені
А.Г. Подреза, Харківського
національного медичного
університету,
доктор медичних наук, доцент

Сергій КОЛУПАЄВ

